

Tisková zpráva

2. července 2020

K okamžitému zveřejnění

Po 40. s kosou na orchideje

Pozítří začíná na loukách nejsevernější části Bílých Karpat jubilejní, již 40. Tradiční kosení. Jde o jednu z nejstarších dodnes probíhajících dobrovolnických akcí na ochranu přírody u nás. Pořadatelem je Český svaz ochránců přírody (ČSOP) KOSENKA.

40 let, to už je solidní tradice! Rok co rok se setkávají desítky lidí nejrůznějšího věku i profesí na lukách nad Valašskými Klobouky, aby vzali do rukou kosy, hrábě, vidle a pomohly zdejším vzácným orchidejovým loukám. A nejen to. Také, aby se vzájemně setkali, neboť „Kosení“ není jen pouhou brigádou, pro většinu účastníků jde i o společenskou událost.

„Bylo to v roce 1980“, vzpomíná na úplné začátky Mirek Janík, současný předseda ČSOP KOSENKA, „tehdy právě vznikala chráněná krajinná oblast Bílé Karpaty. My sem, do kopců nad Klobouky, jezdili trampovat. Jednou za námi přišel doktor Růžička, první pracovník správy CHKO, my jsme ho zavedli na louky, kde jsme trampovali, on nám ukázal orchideje a další vzácné rostliny a vysvětlil, že jestli se s těmi loukami nebude něco dělat, tak ta romantika na nich brzo skončí. Ty louky tenkrát nevypadaly jako dnes, některé už roky nikdo nekosil, postupně zarůstaly náletovými dřevinami a měly dost namále. Vzali jsme si to k srdci a pustili se do práce. Často to byla spíš práce s pilou a sekerou, než s kosou. Louky jsme vysvobodili ze zjetí rozrůstajícího se lesa a začali je pravidelně kosit. Nejprve jen s pár kamarády. Zlom nastal asi o pět let později. V Mladém světě vycházela trampská rubrika Táborový oheň, vedl ji zapálený ochranář Josef Velek. A my jsme prostřednictvím tohoto sloupku pozvali na pomoc další lidi. Trampové, přijďte chránit Bílé Karpaty! A přijelo tehdy asi sto dvacet lidí z celé republiky. Později už to nebyli jen trampové, začali přibývat i studenti různých přírodovědných oborů, dnes už jezdí lidi všech branží.“

V současné době se kosí na Bílých Potokách, Dobšeně i dalších loukách. Zájem ochránců o tyto lokality neskončil jen u kosení. Už v první polovině 90. let se ČSOP KOSENKA podařilo vykoupit pozemky na Bílých Potokách, které se tak staly dost možná první „spolkovou rezervací“ v naší novodobé historii. O dvacet let později pak byla v rámci kampaně Českého svazu ochránců přírody Místo pro přírodu vykoupena i Dobšena.

„Byť v názvu akce máme TRADIČNÍ kosení, zdaleka nejde jen o udržování nějaké tradice“, vysvětluje Mirek Janík, proč se zde stále kosí kosami. „Ruční kosení je nejšetrnější k přírodním společenstvům, zejména ke všem živočichům, kteří se na louce vyskytují a mají možnost unikat nebo se včas skrýt. Ale v porovnání s většinou techniky i k rostlinám, čistý řez je pro ně lepší než rozmlácený stonek. A cenným momentem je i sociální funkce, propojování mezi lidmi a přímý kontakt člověka s přírodou. To žádný stroj neumí!“

Bílé Potoky i Dobšena patří k perlám severní části Bílých Karpat. Jen z orchidejí tu můžeme potkat vstavače, hlavinky, pětiprstky, tořiče, kruštíky... Přijďte jim pomoci i vy! Čtyřicáté tradiční kosení

probíhá od 4. do 18. července. Přijet lze na týden či třeba jen na pár dní. Bližší informace na www.kosenka.cz, případně na telefonu 736 777 144 či mailu kosenka@kosenka.cz.

V rámci oslav 40. ročníku kosení se chystá i velká výzva: 40 hodinová štafeta v kosení! Začne 4. července v časných ranních hodinách. I o ní se více dozvíte (a můžete se do ní přihlásit) na www.kosenka.cz.

Filmovou pozvánku na kosení lze shlédnout na <https://www.youtube.com/watch?v=ZE-Ve74HS8g>

Bližší informace

- Mirek Janík, ČSOP KOSENKA – tel.: 736 777 144

Poznámky:

Pozemkové spolky jsou neziskové organizace pečující o přírodní a kulturní dědictví na základě vlastnického či užívacího práva nebo v úzké spolupráci s vlastníky. Toto zaručuje zachování hodnot takovýchto míst i v budoucnosti. Hnutí pozemkových spolků, zahrnující dnes v České republice více jak šest desítek organizací, zastřešuje Český svaz ochránců přírody. ČSOP KOSENKA je jedním z nejstarších pozemkových spolků u nás. Finančně podporuje hnutí pozemkových spolků Ministerstvo životního prostředí. Bližší informace na <http://pozemkovespolky.csop.cz>

Místo pro přírodu je kampaň Českého svazu ochránců přírody, jejímž cílem je výkup ohrožených přírodně cenných pozemků či pozemků, na něž se snažíme přírodu navracet. Za 17 let se takto díky finančním darům stovek dárců podařilo pro přírodu zachránit již více než 150 hektarů pozemků. Přispět na výkupy dalších lokalit můžete na konto veřejné sbírky Místo pro přírodu 9999922/0800 i vy. Bližší informace na www.mistoproprirodu.cz a na facebooku Místo pro přírodu.

Rok 2020 vyhlásil Český svaz ochránců přírody jako Rok orchidejí. Cílem je upozornit veřejnost na tyto zajímavé druhy rostlin a zejména na způsoby jejich ochrany. Právě kosení orchidejových lokalit je jedním z důležitých nástrojů jejich ochrany. Akce k Roku orchidejí (vycházky, soutěže...) naleznete na www.csop.cz.

